

Rugby op kunstgras in Nederland slecht geregeld

Het aantal rugbyclubs dat van kunstgras gebruikmaakt, zal blijven groeien

Rugby heeft het imago van een pure sport, rauwer en eerlijker dan voetbal. Je zou er toch niet aan moeten denken dat dit beeld verstoord wordt door 'plastic gras', schone shirts en door het veld gepoetste schoenen? Toch is er een kentering gaande in de doorgaans traditionele rugbywereld. Kunstgras krijgt steeds meer ruimte, maar de praktische invulling daarvan laat nog wel wat te wensen over.

Auteur: Joris Kroezen

De voorbereidingen voor het wereldkampioenschap rugby 2015 draaien inmiddels op volle toeren. Het op twee na grootste sportevenement van de wereld wordt gehouden op verschillende locaties in het Verenigd Koninkrijk, van London tot Cardiff en van Dublin tot Manchester. Inmiddels zijn er al ruim vijf miljoen tickets verkocht en kijken er heel wat bedrijven en sectoren reikhalzend uit naar wat WK rugby 2015 hen te bieden heeft. En dat is nogal wat. Met het verwachte aantal toeristen dat massaal naar het Verenigd Koninkrijk afreist, is de schatting dat er vele honderden miljoenen extra in de Britse economie terechtkomen.

Een bedrijfstak die zeker profiteert en zal gaan profiteren, is die van de producenten en installateurs van kunstgras. Dat leest u goed: kunstgras! De doorgaans zeer traditionele balsport *the hooligan's game, played by gentlemen*, gaat, als het nodig is, van echt gras en modder over op kunstgras. Naast rugbyvelden, trainingsvelden en horecagelegenheden die kunstgras gaan gebruiken om een rugbysfeer te creëren – en dat zijn er

heel veel – is ook het bijna heilige rugbystadion in Cardiff, het Millennium Stadium, overgestapt op een artificiële grasmat.

IRB

Wat de FIFA is voor voetbal, is de International Rugby Board (IRB), oftewel World Rugby, voor rugby. De IRB werd opgericht in 1886 en is organisator van verschillende competities, waaronder het World Championship. Om de aanleg van kunstgras te stimuleren, heeft de IRB *Regulation 22* in het leven geroepen. Dit is een reguleringskader, dat: *'met betrekking tot kunstmatige verhardingen voor rugby bindend is voor elke rugbybond en rugbyvereniging. Het programma is gericht op de wereldwijde samenwerking en beoogt te zorgen voor stimulering, regulering, standaardisering, ontwikkeling, uitvoering en onderhoud van kunstgras'*. Hiertoe heeft de IRB zogenaamde *Preferred Turf Producers* aangewezen en testinstituten geaccrediteerd. Deze instituten en bedrijven voldoen aan de door de FIFA/IRB opgestelde criteria en moeten jaarlijks slagen voor een test.

James Fitzgerald is woordvoerder technische zaken bij Word Rugby (IRB). Over de overstap naar kunstgras en de mogelijke verschraving van de rauwe rugbyromantiek van modder en graslucht zegt hij het volgende: 'De IRB bevordert het gebruik van kunstgras in de rugby union als een alternatief voor een natuurlijke grasmat op plaatsen waar de instandhouding van de natuurlijke grasmat niet haalbaar is. Daar zijn namelijk tal voor redenen voor. Denk bijvoorbeeld aan de extra speeluren die een kunstgrasveld kan hebben. Meer uren betekent meer en langere blootstelling aan shirtreclame en dus meer inkomsten voor de club. Met dit extra geld kan een club investeren in beter trainingsmateriaal en meer getalenteerde spelers en trainers aan zich binden, waardoor het gehele niveau van de club omhooggaat. Ook biedt kunstgras een oplossing voor ruimtegebrek. Verschillende sporten kunnen beoefend worden op slechts één veld: *multi-use fields*. Hierdoor kunnen de kosten verdeeld worden, zodat relatief kleine clubs en verenigingen ook kunnen overleven. Verder kun je denken aan kunstgrasvelden op plaatsen waar het vanwege

het klimaat überhaupt niet mogelijk is om echt gras te laten groeien. Overmatig veel zon, of juist helemaal geen zon en enorm veel regen. Een kunstgrassysteem vergroot de vrijheid en de mogelijkheden om rugby te spelen. En kunstgras zorgt ook nog eens voor een enorme waterbesparing – belangrijk met het oog op de huidige milieuproblematiek en de bijbehorende nadruk op duurzaamheid. Er hoeft immers niet meer gespreoid te worden op plaatsen waar het moeilijk sproeien is of waar water schaars en duur is.'

Om het gebruik van artificieel gras zo goed mogelijk te implementeren, heeft de IRB een stevig programma op touw gezet. Fitzgerald: 'We werken nauw samen met zogenaamde *Preferred Suppliers* en geaccrediteerde testinstituten. Dit zijn bedrijven en instellingen die samen zorgen voor een zogenaamde turnkey aanpak: van ontwerp en opbouw tot een nauwgezette *follow-up* inclusief de bijbehorende training. Door de samenwerking die ze met ons zijn aangegaan, zijn ze contractueel gebonden aan een zeer hoog kwaliteits- en veiligheidsniveau. Jaarlijks auditeren we personeel en materiaal om te kijken of ze nog voldoen aan de door ons gestelde normen, om zo de kwaliteit, de veiligheid en het kennisniveau te waarborgen.'

De IRB en de FIFA werken sinds 2009 samen op het gebied van kunstgrassystemen, gaat Fitzgerald verder. 'De testprocedures komen in grote lijnen overeen, maar toch zijn er enkele verschillen. Een veld dat goedgekeurd is voor rugby, zal apart worden getest voor voetbal en andere sporten. Dit zogenaamde *one turf concept* is voortgekomen uit de IRB en gebeurt in samenwerking met andere sportbonden. Het idee erachter is simpel: meer clubs, verenigingen en sporten op een veld betekent meer leden, waardoor er op meerdere niveaus gesport kan worden en er een grotere sportparticipatie is in de gemeenschap, met de positieve gevolgen van dien.'

Bij de vraag of er ook tegengeluiden uit de rugbywereld kwamen, schiet Fitzgerald in de lach. 'Natuurlijk! Rugbyers met hun graslucht- en moderverslaving zijn behoudend. Begrijpelijk, overigens. De gedachte dat er aan de nostalgie en de romantiek van het spel gerommeld wordt, doet veel mensen huiveren. Vaak is dit een gebrek aan ervaring en een verkeerde beeldvorming. Natuurlijk wordt niet de gehele sport afgebroken en neergezet op een stuk kunstgras; het is een alternatief. Clubs kiezen er bijvoorbeeld voor om te trainen op kunstgras, maar spelen hun wedstrijden op echt gras. Verder kunnen clubs meer

leden werven omdat ze vaker kunnen trainen en spelen. Er kunnen jeugdprogramma's en extra toernooien worden opgezet. Dit alles komt sportclubs en dus de rugbysport in het algemeen ten goede.'

'De vraag waarom er in Nederland toch velden liggen die niet voldoen aan de normen, is een heel goede. Dat hebben wij onszelf ook al eens afgevraagd'

Over de toekomst van kunstgras in de rugbysport is Fitzgerald duidelijk: 'Het aantal clubs dat van kunstgras gebruikmaakt, zal blijven groeien. Verder zullen er meer sporten gaan samenwerken en komt er meer aandacht voor veiligheid.'

Veiligheid

En juist op het gebied van veiligheid zit met name in Nederland een addertje onder het gras. Mark Warner is voorzitter van Rugby Club The Dukes in Den Bosch. De club had een zeer

Mark Warner, The Dukes, Den Bosch.

Henk Mink

slechte grasmat, een groot aantal leden en een unieke locatie. 'Omdat we in Den Bosch op een historische locatie zitten, waar geen mogelijkheid voor een tweede veld is en maar liefst dertien teams trainen, hebben we voor kunstgras gekozen. Daar hebben we nog geen moment spijt van gehad. De opzet en aanleg ervan is heel eenvoudig gegaan. Daarom verbaas ik me erover dat andere clubs en veldeigenaren het niet voor elkaar krijgen om het volgens de regels te doen. We leven in een land waar de kennis voorhanden is en er in principe voldoende financiële middelen zijn. Het wiel hoeft niet meer uitgevonden te worden.'

'We zijn met de benodigde informatie van de IRB (*Regulation 22*) naar de gemeente gegaan. Die heeft vervolgens een openbare aanbesteding uitgeschreven. Het is namelijk een gemeentelijk veld en wij huren het als vereniging van de gemeente. De IRB heeft specificaties waaraan een veld moet voldoen; daar hebben alle partijen zich keurig aan gehouden. Vervolgens heeft een onafhankelijk testinstituut het veld gekeurd en rapport uitgebracht aan de IRB. Een kind kan de was doen.'

'Kritische geluiden waren er in het begin wel. Dat is ook logisch, als je begint met iets waarvan niemand precies weet wat het is.' Volgens Warner zouden de velden in Maastricht en Nijmegen namelijk niet voldoen aan de gestelde IRB-normen. 'Als wij een dergelijk veld zouden krijgen, dan zouden we dat niet willen; dat wisten onze jongens. Het heeft te maken met veiligheid. of beter gezegd onvoldoende oog voor veiligheid. Neem bijvoorbeeld de uitloop. Deze moet volgens de normen vijf meter zijn, omdat rugby ook buiten de lijnen verder kan gaan. In Nijmegen is dat niet zo; daar staat op ongeveer drie meter een groot ijzeren hek. Het is een kwestie van tijd dat dit een keer misgaat. En dat is niet zomaar mijn mening; iedereen kan dit teruglezen in *Regulation 22* en de proef op de som nemen. Ga maar kijken. Het is heel simpel, maar onwetendheid bij instanties maakt het complex.'

Beaamd

Henk Mink van geaccrediteerd testinstituut Kiwa ISA Sport beaamt de kritiek van Warner: 'De vraag waarom er in Nederland toch velden liggen die niet voldoen aan de normen, is een heel goede. Dat hebben wij onszelf ook al eens afgevraagd. De bond legt het namelijk op. Ik kan alleen voor onszelf spreken, maar als wij keuren, brengen wij rapport uit aan de IRB. Die

geeft goedkeuring en dan is de cirkel rond. Het kan zijn dat een aannemer of veldeigenaar geen melding maakt, omdat hij bij voorbaat weet dat het veld wordt afgekeurd. Daar heeft hij natuurlijk geen zin in. Het gevolg is wel dat het speelcomfort en – belangrijker – de veiligheid in het geding komen. Je kunt stellen dat er tussen de formele eisen en de praktijk nog een flink hiaat zit. Het is te hopen dat de spelers er niet de dupe van worden.'

Harry van Duijnhoven was namens ingenieursbureau Kragten betrokken bij het veld van Obelisk in Nijmegen. Hij is het niet eens met de manier waarop zijn veld in de publiciteit komt. Volgens hem klopt er ook weinig van. 'Voorafgaande aan de realisatie van het veld is door Kragten en de aannemer met zowel de KNVB als de rugbybond intensief overleg gevoerd over onder andere de afmetingen van het veld, obstakelvrije zones, belijningen en zaken als de grondpotten. Voor de afgesproken geringe afwijkingen is door beide bonden een dispensatie verleend omdat het een multifunctioneel veld betreft en niet een veld dat toegespitst is op het beoefenen van één sport.'

Nederlandse Rugbybond

De Nederlandse Rugbybond (NRB) was onvoldoende in staat antwoord te geven op de gestelde kritische vragen. De bond kampt momenteel met ernstige financiële problemen, een grondige reorganisatie en er is een reddingsplan in het leven geroepen om een faillissement te voorkomen. De NRB verklaart: 'In Nederland zijn er inmiddels kunstgrasvelden in Amsterdam, waarvan de NRB, AAC en Ascrum gebruik kunnen maken. Verder zijn er kunstgrasvelden in Den Bosch bij Rugby Club The Dukes, in Maastricht bij de Maastricht Maraboes en in Nijmegen, waar NSRV Obelix speelt en traint. De kunstgrasvelden van The Dukes in Den Bosch en op het NRCA worden alleen voor rugby gebruikt; ze zijn *single use* en voldoen aan alle eisen. Bij de andere velden in Nijmegen en Maastricht zijn wij als rugbybond niet betrokken geweest. Vaak is dit een samenspel tussen de gemeente en de betreffende clubs en verenigingen. We zien wel een toenemende interesse van clubs voor een kunstgrasveld, maar we hebben niet altijd zicht op het beleid van de betrokken partijen. Er hangt namelijk een stevig prijskaartje aan zo'n nieuwe faciliteit. We weten dus wel dat er clubs zijn die graag zouden overstappen, maar hoe en wanneer, dat weten wij als bond niet.'

Naarmate het WK rugby 2015 dichterbij komt,

klinkt het broederlijke gezang steeds luider: *Swing low, sweet chariot. Comin' for to carry me home...* Rugby blijft een sport die bij velen tot de verbeelding spreekt en bol staat van de tradities. Daar kan een stukje kunstgras niets aan veranderen. De situatie in Nederland laat nog wat te wensen over; het lijkt erop dat een juiste balans tussen de verschillende belangen nog niet is gevonden.

IRB-geaccrediteerde testinstellingen

- Kiwa ISA Sport
www.isa-sport.com/
- Labosport International
www.labosport.com
- University of Ghent (ERCAT)
www.ugent.be/ea/textiles/en/industrial_services/ercat
- SportsLabs Ltd
www.sportslabs.co.uk/
- Novarea
www.novarea-tec.com/

IRB preferred turf producers

- Limonta Sport S.P.A.
www.limontasport.com
- Greenfields BV
www.greenfields.eu
- FieldTurf Tarkett SAS
www.fieldturf.eu/en
- SIS Group Ltd
www.sispitches.com
- Polytan
www.polytan.de
- Edel Grass BV
www.edelgrass.com/
- Act Global
www.actglobal.com

Stuur of twitter dit artikel door!
Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-5217